

Surinder Kumar, etc. v. The State of Punjab, (Mital, J.)

ਡਿਸਚਾਰਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ। "ਪਹਿਲਾਂ" ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜੀ ਹੈ। ਗੋਪੀ ਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ "ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ। ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਡਿਸਚਾਰਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ" ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਕਮ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਇਮ ਪਗਡ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਏ.ਡੀ. ਕੋਸ਼ਲ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ।—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਟਰ, ਜੱਜ।—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ

ਐਸ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਟਰ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ.ਜੇ.

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਆਦਿ।- ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ,- ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ। 1975 ਦਾ ਨੰਬਰ 4453-ਐਮ.

13 ਮਈ 1976 ਈ.

ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮ, 1971— ਨਿਯਮ 43 ਅਤੇ 184— ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (1971 ਦਾ 49)— ਧਾਰਾ 37 — ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1974 ਦਾ 2)— ਧਾਰਾ 4, 5 ਅਤੇ ਉਪਬੰਧ (ਏ) ਧਾਰਾ 167 (2) ਤੋਂ - ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ - ਕੀ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ

ਨਿਯਮ 184 ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (a) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ— ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1971, ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮ, 1971 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (ਏ) ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਜਾਂਚ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ (ਏ) ਹੈ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 167 ਦੇ ਅਸਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਰੀਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XXXIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 5 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 184 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 184 ਅਧਿਆਇ XXXIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ 184 ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨਿਯਮ 184 ਦਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (a) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 184 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 5, 6, 7 ਅਤੇ 8)

21 ਨਵੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਵੱਲੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਤੜ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ 13 ਮਈ 1976 ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ।

ਧਾਰਾ 167(2) ਦੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦੇ ਨਿਯਮ 184 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ।"

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਡੀਆਈਆਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 184 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀਆਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੀਬਿਟ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। M. 4453 M-75.

Surinder Kumar, etc. v. The State of Punjab, (Mital, J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਆਦਰਸ਼ ਗੋਇਲ ।

ਐਚ.ਐਸ.ਬਰਾੜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਪੰਜਾਬ) ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ।

ਫੁਲ ਬੈਚ ਦਾ ਆਰਡਰ

ਐਸ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. — ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ 20 ਅਗਸਤ, 1975 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ, 1971 (ਇੱਥੇ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਿਯਮ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 188 ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਪ੍ਰਵੀਸ਼ੇ (ਏ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ 60 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 184 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਗੁਜਰਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 184 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਫੁਲ ਬੈਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ: -

“ਕੀ ਜਿੱਥੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਦੇ ਪ੍ਰਵੀਸ਼ੇ (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 184 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ”

(2) ਉਪ-ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) 2 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਜਾਂਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਢੰਗ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: -

"ਇਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਡਿਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਾਂ - ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨੂੰ, ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ।"

ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1971 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: - “ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੇ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਾਧਨ।

(3) ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 188 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 43 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 184 ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

*167(1) * * * * *

(2) ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ - ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੋਵੇ।, ਪੂਰੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ-

(ੳ) ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਤੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਆਇ XXXIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ “ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਧਾਰਾ 167 ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

(1) 1975 PLR, 534.

Surinder Kumar, etc. v. The State of Punjab, (Mital, J.)

ਜਾਂ ਜਿਸਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ, ਹਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਏਮਬੋਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ 1 ਨੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ: -

“ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰੀਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਨੂੰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਖੁਦ ਡਿਊਟੀ-ਹਾਊਡ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ "ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ।”

(ਜ਼ੋਰ ਸਾਡਾ ਹੈ)।

ਨਟਾਬਰ ਪਰੀਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। ਰਿਪੋਰਟਰ ਦੇ ਪੰਨਾ 1467 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਇਥੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।”

(5) ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ ਗਏ! ptDe ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ

(2) ਏਆਈਆਰ 1975 ਐਸਸੀ 1465

ਹੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ. ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ:-

“ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਹੈ?”

ਧਾਰਾ 167 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਸ਼ੋ (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੜੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ 184-ਏ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 184-ਏ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

“ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਇਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ? ^{e u} ਕਿ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਸਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਤੱਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (a) ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 167(2) ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਿਦਵਤਾ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਨਿਯਮ 184, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: -

“ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1898 (1898 ਦਾ 5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਾਂਡ ਉੱਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ: -

- (a) ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ
- (b) ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਉਪਬੰਧ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਤਰਫ਼ੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਉਲੰਘਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਟਿਊਲਸ ਦਾ ਨਿਯਮ 184 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲੇਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ, ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 184 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 167 ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 167 ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ XXXIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮ 184 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ।

Surinder Kumar, etc. v. The State of Punjab, (Mital, J.)

(7) OnotheIother1 ਹੱਥ, 2 ਇਥੈ ਫੁੱਲਕ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 167 ਜਾਂਚ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ, 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 167 ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਰੀਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XXXIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 167 ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਾਨ ਟੈਕਸਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(8) ਦੂਸਰਾ !

- (a) ਕਿਹੜੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 436।
- (b) ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ offence, ਧਾਰਾ 437
- (c) ਧਾਰਾ 438, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼।
- (d) ਸਬੰਧੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਧਾਰਾ 439।
- (e) ਬਾਂਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਮੀ, ਧਾਰਾ 440।
- (f) ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦਾ ਬਾਂਡ, ਧਾਰਾ 441।
- (g) ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ, ਧਾਰਾ 442
- (h) ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲਈ ਗਈ ਨਾਕਾਫੀ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 443।
- (i) ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ, ਧਾਰਾ 444
- (j) ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਮ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 445.
- (k) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਦੋਂ ਬਾਂਡ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 446।
- (l) ਦੀਵਾਲੀਆ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬਾਂਡ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 447 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।
- (m) ਨਾਬਾਲਗ ਤੋਂ ਬਾਂਡ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਧਾਰਾ 448।
- (n) ਧਾਰਾ 446, ਧਾਰਾ 449 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ।
- (o) ਸੈਕਸ਼ਨ 450, ਕੁਝ ਮਾਨਤਾ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

ਨਿਯਮ 184 ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 5 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 184 ਅਧਿਆਇ XXXIII ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ 184 ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ

ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 184 ਦਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ (a) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਸੀ।

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(10) ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਲ ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਨੇ ਜੀਵਨ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਿਕਸ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੰਬਰ 3981-ਐਮ ਆਫ 1975 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਪੱਟਰ ਜੇ., ਅਤੇ ਸੁਮੇਰ ਚਰਿਦ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (3), 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1075 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਸਾਬਕਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਕੋਡ ਦੇ 167(2) 'ਤੇ ਧਾਰਾ (a) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ

(3) ਸੀ.ਆਰ. M. 4276-M-75 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ~31-10-75 ਨੂੰ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ 184 ਕੇਬਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 437 (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(11) ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੁਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ > 1 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਗਿਆ; 1 ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਜਰਾਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ.

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਤੜ, ਜੱਜ ਸ.

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੱਜ ਸ.

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

Surinder Kumar, etc. v. The State of Punjab, (Mital, J.)

24230 ILR -----ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਸੀਜੇ ਐਚ.ਡੀ.

